

Kære medlem,

Mens mange af os enten er taget på ferie eller er godt på vej, så holder de finansielle markeder ikke sommerferie.

Finansmarkeder holder bl.a. godt øje med renterne, og hvornår disse kan sættes ned. Men inden det sker for alvor, skal der være styr på inflationen. Prispresset er generelt faldet, mens der til gengæld har været en høj lønvækst. Det trækker lidt i hver sin retning og gør, at de ventede rentenedsættelse går langsommere end de fleste havde vurderet og håbet på.

I anden halvdel af juli mødes først den europæiske og så den amerikanske centralbank for at diskutere pengepolitik. Der er ikke noget der umiddelbart tyder på (store) rentenedsættelser, men som altid vil der være stor fokus på centralbankernes kommunikation og forventningerne til renteændringer senere på året.

I denne udgave af Information om din pension vil du som vanligt se formuesammensætning og afkast for 2024 frem til og med udgangen af juni måned.

Bæredygtige investeringer er i høj grad kommet på dagsordenen blandt andet i forhold til investeringsstrategierne blandt pensionskasser. Læs mere om bæredygtige investeringer, fordele og ulemper og CS Pensionsfond tilgang til denne typer investeringer i professor Ken Lamdahl Bechmanns artikel "Bæredygtige investeringer – hvad er fordele og ulemper?".

Som bekendt forventer CS Pensionsfond at overgå til tilsyn under Finanstilsynet pr. 1. januar 2025. Vi bringer en kort status på processen.

Fra 1. januar 2024 er der nye regler, som måske har indflydelse på din udbetalingsmulighed for aldersopsparingen. Du kan læse mere i artiklen om "Mulig ændring i udbetalingsretten for aldersopsparing i CS Pensionsfond".

Ved du, at du på hjemmesiden [Pensionsinfo.dk](https://pensionsinfo.dk) kan få et samlet overblik over dine pensionsordninger, så du kan se, hvordan din økonomiske situation forventes at blive, når du bliver pensionist? Se mere i artiklen om Pensionsinfo.

God læselyst - I ønskes alle en rigtig god sommer.

Med venlig hilsen

Pernille Reuter Eriksen
Formand

FORMUENS SAMMENSÆTNING OG AFKAST

	01-01-2024	30-06-2024	Afkast i pct.
	pct. Fordeling	pct. Fordeling	Året til dato
Risikoafdelingen			
Danske Aktier	16,4%	15,8%	17,2%
Udenlandske Aktier	81,0%	82,9%	16,4%
Erhvervsobligationer	0,6%	0,0%	1,5%
Bankindestående	2,0%	1,3%	0,0%
Risiko afd. Formue - før omk.	100,0%	100,0%	16,8%

	01-01-2024	30-06-2024	Afkast i pct.
	pct. Fordeling	pct. Fordeling	Året til dato
Obligaionsafdelingen			
Stat og Realkredit obligationer	92,8%	91,6%	0,0%
Indeksobligationer	5,4%	4,6%	-2,0%
Bankindestående	1,8%	3,8%	1,8%
Obligaions afd. Formue før omk.	100,0%	100,0%	-0,1%

Kontantafdelingen	100,0%	100,0%	0,6%
--------------------------	---------------	---------------	-------------

RISIKOPROFIL

Valgt Risikoprofil	Afkast som p.a. sats	Afkast procent året til dato
Høj Risiko	25,1%	12,5%
Mellem Risiko	16,6%	8,3%
Lav Risiko	8,1%	4,0%
Kontantafdelingen	2,8%	1,4%

BÆREDYGTIGE INVESTERINGER – HVAD ER FORDELE OG ULEMPER?

Artikel af professor Ken Lamdahl Bechmann

Bæredygtige investeringer er i høj grad kommet på dagsordenen, blandt andet i forhold til investeringsstrategierne blandt pensionskasser. Denne korte artikel definerer kort bæredygtige investeringer samt diskuterer fordele og ulemper.

Hvad er bæredygtige investeringer?

Bæredygtige investeringer, også kendt som ansvarlige investeringer eller ESG-investeringer (miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige faktorer), dækker over investeringer, der mere eksplicit inddrager ikke-finansielle faktorer i investeringsbeslutningen.

Eksempler på sådanne ikke-finansielle faktorer kan være fokus på, hvordan en virksomhed påvirker miljøet. Dette kan inkludere spørgsmål som CO₂-udledning, affaldshåndtering, ressourceforbrug og biodiversitet (plante- og dyreliv). Eksempler på sociale faktorer kan være arbejdsvilkår, ligestilling, sundhed og sikkerhed, menneskeretligheder og samfundsansvar. Tilsvarende vil ledelsesmæssige faktorer omfatte ledelsesstruktur, aflønning af ledelsen, aktionærrettigheder og gennemsigtighed. >

I forlængelse heraf er det også relevant, at forsvar og sikkerhed i stigende grad inddrages i bæredygtige investeringer. Nogle har ligefrem argumenteret for, at ESG-forkortelsen skal udvides til ESGD med et D for Defence.

Selve tilgangen til bæredygtige investeringer varierer, lige fra at de ikke-finansielle faktorer alene inddrages som en del af investeringsgrundlaget for at vurdere afkast og risiko ved de enkelte investeringer til, at man helt ekskluderer (sortlister) virksomheder eller industrier på basis af ESG-information.

Hvad er fordele og ulemper?

Det er ikke nemt at diskutere samtlige mulige fordele og ulemper ved bæredygtige investeringer, og der er heller ikke helt enighed herom i forskellige undersøgelser.

Som en økonomisk fordel kan det nævnes, at der er rimelig udbredt enighed om, at ESG-relateret information er relevant i vurderingen af en virksomheds afkastmuligheder og risikoforhold – og at denne relevans formodentlig vil være stigende over tid.

Det er tilsvarende muligt for en investor som en pensionskasse at opnå ikke-økonomiske fordele. Det kan eksempelvis være at varetage medlemmernes interesser i forhold til at vise samfundsansvar og bidrage til en mere bæredygtig udvikling.

Der er dog også en række mulige ulemper og tilhørende udfordringer ved bæredygtige investeringer. For det første vil en mere aktiv tilgang til bæredygtige investeringer og aktivt ejerskab, inkluderende løbende dialog med de enkelte selskaber, være ressourcekrævende.

For det andet kan man ved eksklusion af for mange virksomheder eller hele sektorer risikere at begrænse mulighederne for risikospredning, også kaldet diversifikation. Risikospredning er kendt som en af de mest centrale elementer – lavt hængende frugter om man vil – i forhold til at levere det bedst mulige langsigtede investeringsafkast. Med en for udbredt anvendelse af eksklusion vil man således kompromittere det primære formål med en pensionskasse, der som udgangspunkt er at levere det bedst mulige langsigtede investeringsafkast.

Dette fører frem til en sidste relevant udfordring. Det er i princippet muligt for en pensionskasse at afvige fra formålet om at levere det bedst mulige langsigtede afkast, hvis dette er i overensstemmelse med medlemmernes interesser og ønsker. Det er dog i praksis meget svært at afdække, hvad medlemmernes interesser og ønsker egentlig er – dette både i forhold til, hvad det er for aspekter af ESG, der skal prioriteres, og i forhold til, hvad det evt. må "koste" på afkastet eller risikospredningen. Endvidere vil det meget hurtigt give anledning til langt større grad af kompleksitet i både investeringspolitik og kommunikation herom til medlemmerne.

Hvad gør CS Pensionsfond?

I forbindelse med vores overgang til at blive en firmapensionskasse under tilsyn af Finanstilsynet arbejder CS Pensionsfonds bestyrelse p.t. på at formulere strategien og politikkerne for dette vigtige område. Arbejdet vil tage udgangspunkt i det overordnede formål for CS Pensionsfond, som er at arbejde for en tryk økonomisk pensionstilværelse for stampersonel, der medvirker til et trykt Danmark.

CS PENSIONS FOND UNDER FINANSTILSYNET – STATUS!

Du kunne i Information om din pension nr. 1 2024 desuden læse professor Ken L. Bechmanns artikel "CS Pensionsfond under tilsyn af Finanstilsynet – skal vi juble eller græde?"

Professorens konklusion er klar; "Jeg synes derfor bestemt, at vi godt kan juble!"

[Læs Information om din pension nr. 1/2024 her](#)

Fonden orienterede om overgang af tilsynsforpligtigheden fra Forsvarsministeriet til Finanstilsynet i "information om din pension nr. 4 /2023, og hvorfor det er hensigtsmæssigt.

[Læs Information om din pension nr. 4/2023 her](#)

CS Pensionsfond har nu i over et år arbejdet benhårdt mod at komme under tilsyn af Finanstilsynet, og derved få status som firmapensionskasse.

De nødvendige materialer og den nødvendige dokumentation forventes formelt fremsendt til Finanstilsynet i slutningen af august 2024.

Når Finanstilsynets tilladelse er modtaget, udstår en formel godkendelse ved Repræsentantskabet. Repræsentantskabsmøde afholdes den 7. november 2024.

Efter disse to formelle godkendelser vil fonden kunne gå i luften som firmapensionskasse, forventeligt pr. 1. januar 2025. Samtidig skifter vi navn til det lidt mere mundrette "CS Pension".

Som nævnt tidligere vil du som medlem ikke komme til at mærke den store forskel. Vi vil stadig yde den samme gode service og have den nære kontakt med vores medlemmer. Fondens vil fortsat sikre et enkelt og transparent pensionsprodukt til minimale omkostninger og med mulighed for at opnå det bedst mulige investeringsafkast på et markedskonformt niveau i forhold til valg af risikoprofil.

MULIG ÆNDRING I UDBETALINGSRETTEN FOR ALDERSOPSPARING I CS PENSIONS FOND

Hvis du har haft en aldersopsparring i CS Pensionsfond siden 2020, kan der være sket en ændring i din udbetalingsmulighed for denne ordning.

I 2020 blev det tilgængeligt for alle medlemmer med en aktiv ordning at indbetale på en aldersopsparring i CS Pensionsfond.

Konkret sker indbetalingen ved, at der oprettes en aldersopsparring, hvor indbetalingen sker i form af én årlig overførsel fra din arbejdsmarkedspension (amp/rate).

Alle aldersopsparringer, som blev oprettet 1. januar 2018 eller senere, har hidtil haft en udbetalingsmulighed på 3 år før folkepensionsalderen. Dette har også været tilfældet selvom man har haft en amp/rate i CS Pensionsfond med en oprettelsesdato fra før 1. januar 2018.

Men fra 1. januar 2024 er der nye regler, som måske har indflydelse på din udbetalingsmulighed for aldersopsparringen.

De nye regler betyder, at din aldersopsparring i CS Pensionsfond altid følger den tilsvarende udbetalingsmulighed på din amp/rate.

Eksempel: Du har en amp/rate, som blev lavet i 2005, (den har derfor en udbetalingsmulighed ved opnået alder på 60 år) og en aldersopsparring, som blev lavet i 2020 (den har derfor indtil nu haft en udbetalingsmulighed på 3 år før folkepensionsalderen). Disse to ordninger har nu den samme udbetalingsmulighed på 60 år.

Hvis du tidligere har henvendt dig til os om at få din aldersopsparring udbetalt, og i den forbindelse blevet oplyst, at du først kunne få den udbetalt 3 år før din folkepensionsalder, så gælder det altså ikke længere.

Hvis du opfylder betingelserne for udbetaling, og har behov for udbetaling, skal du blot kontakte os.

Du er naturligvis altid velkommen til at ringe til os og høre mere om din ordning.

PensionsInfo

Er du klar over, at hjemmesiden Pensionsinfo.dk kan give dig et rigtig godt overblik over din pension?

PensionsInfo giver dig et samlet overblik over dine pensionsordninger, så du kan se, hvordan din økonomiske situation forventes at blive, når du bliver pensionist.

PensionsInfo er et samarbejde mellem offentlige myndigheder, pensionselskaber, livsforsikringselskaber, banker og sparekasser. CS Pensionsfond leverer informationer til Pensionsinfo hver måned, så du løbende kan følge med i størrelsen af dine pensionsordninger hos os.

Prognose tallene er PensionsInfo's skøn baseret på bl.a. dine fremtidige forventede indbetalinger og de fremtidige forventninger til renten (afkast).

I øvrigt er det ikke sikkert, at oplysning om udbetalingsalder er korrekt, og præcis din udbetalingsalder godt kan være anderledes. Det er ordningens oprettelsesdato der er afgørende for, hvornår pensionen kan udbetales, dog kan det nævnes at du ikke kan få udbetalt fra ordningen så længe der indbetales.

Oplysninger om begunstigede indberettes ikke til PensionsInfo. Du kan finde regler og informationer om begunstigede på cspensionsfond.dk.

Husk, at oplysningerne i PensionsInfo er overordnede og vejledende, og erstatter derfor ikke de informationer, som du får af CS Pensionsfond.

Det er derfor vigtigt, at du stadig følger med i de informationer, der sendes til din e-Boks fra CS Pensionsfond.

Oplysninger i PensionsInfo kan alene ses af dig. Du kan dog vælge at sende sine pensionsoplysninger til de nævnte samarbejdspartnere. Er du i tvivl er du altid velkommen til at kontakte os.

EKSPEDITIONSTIDER I CS PENSIONS FOND

Ekspeditionstider i CS Pensionsfond er uændret, også i sommerferieperioden, dog med reduceret bemanning.

Ekspeditionstid:

Mandag til torsdag	09:00 - 15:00
og fredag	09:30 - 14:00